

25.01.2019

**Kadın ve LGBTİ+ Örgütlerinden Çağrı:
Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi Denetleme Komitesi (GREVIO) Adayı Prof. Dr. Feride
Acar Olmalıdır!**

Kısaca İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, bir insan hakları ihlali olan kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi için yöntemleri belirleyen en kapsamlı ve güncel uluslararası yasal araçtır. Bağımsız uzmanlardan oluşan İstanbul Sözleşmesi'nin izleme ve denetleme mekanizması GREVIO (Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Eylem Uzmanlar Grubu) üyeleri taraf devletlerin temsilcilerinden oluşan Taraflar Komitesi tarafından seçiliyor. 31 Mayıs 2019'da ilk on üyesinin görev süresi sona erecek olan GREVIO'nun yeni dönem üyelerinin seçimi için taraf devletler 1 Şubat 2019 tarihine kadar en çok 3'er aday göstermeye davet edilmişti. Avrupa Konseyi Taraflar Komitesi'nin 1-2 Nisan 2019 tarihlerinde yapılacak 6. toplantısında GREVIO'nun yeni üyelerinin seçimi gerçekleştirilecek.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü açıkladığı aday belirleme takviminde, belirlenen adaylarla ilgili kamuoyunun görüşlerine başvuracağını belirtmiştir. Buna rağmen gerek sözleşmenin oluşturulması gerek imzalanması gerekse de GREVIO'nun oluşturulması süreçlerinde aktif rol almış İstanbul Sözleşmesi İzleme Platformu'na üye kadın ve LGBTİ+ örgütleri, ön elemeyen geçen adaylarla ilgili bilgilendirilmediği gibi hiçbir noktada görüşleri alınmamıştır. Buna karşın, Platform olarak, 25 Aralık 2018'de adayımızın Feride Acar olduğunu belirten mektubu ilgili mercilere iletmıştik. Aday gösterme süreci 1 Şubat 2019 tarihinde bitecek olmasına rağmen, devlet tarafından adaylarla ilgili tarafımıza herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır. Hiçbir şekilde şeffaf yürütülmeyen bu sürecin neticesinde hükümete yakın bir kişinin aday gösterildiğine dair aldığımız bilgiler bizi şaşırtmıştır. Hükümet, ismi GREVIO'yla özdeşleşmiş, Platformun adayı Feride Acar yerine, liyakat ilkesine uygun olmayan, bağımsızlık, tarafsızlık gibi adaylık kriterlerini karşılamayan bir aday göstermiştir. **Önemle vurguluyoruz, iktidarla ilişkisi bakımından bağımsızlıktan uzak, konu hakkında uzman olmayan biri aday gösterilmemelidir!**

Platform olarak adayımızın Sözleşme'nin 66. Maddesinde ve diğer maddelerinde işaret edilen aşağıdaki özelliklere sahip olan ve halihazırda GREVIO'ya iki dönem başkanlık etmiş Feride Acar olduğunu bir kez daha yineliyoruz!

- İnsan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet, cinsel şiddet ve mağdurların korunması ve onlara yardımcı olma alanında yetkinliğe sahip olarak bilinen, yüksek ahlaki karaktere sahip olan veya Sözleşme kapsamında belirlenen alanlarda profesyonel deneyimini olan;
- Sözleşme'nin, diğer konuların yanı sıra ulusal azınlıklar ile ilişkilendirme, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, yaş, sağlık durumu, sakatlık, medeni hal, göçmen veya mülteci olma durumu ya da benzeri herhangi bir temelde ayırım gözetmeksizin uygulanmasını gözeticek;
- Kadınların aşağı bir cins olduğu veya erkekler ile kadınlar için alışlagelmiş rollerin bulunduğu düşüncesine dayanan önyargıları, örf ve adetleri, gelenekleri ve her türlü uygulamaları yok etmek amacıyla kadınların ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarının değiştirilmesi perspektifine sahip;

- Kültür,  rf ve  det, din, gelenek veya sözde “namus”un Sözleşme kapsamında yer alan Şiddet eylemlerinin bir gerekçesi olarak kabul edilemeyeceği konusundaki sözleşme hükümlerinin takipçisi olacak;
- Sözleşmenin kadına karşı Şiddetin toplumsal g c eŐitsizliklerinden kaynaklandığı tespiti ve sorunun kadınların g cledirecek politikalar ile  z lebileceği vurguları nedeniyle sosyal politikalar alanında birikimi olan;
- Şiddetle mücadelede mağdurun insan haklarını merkeze koyan bir bakıŐ açısını içselleŐtirmiŐ;
- Kadınlara yönelik Şiddet ve ev içi Şiddet alanında ilgili **paydaŐları ( ncelikle STK’lar)ve organları** temsil eden;
- Görevlerini **bağımsız, tarafsız ve etkili bir Şekilde yerine getirecek niteliklere sahip kadınlar** olması gerekmektedir.

Prof. Dr. Feride Acar, Mart 2015’te Türkiye Cumhuriyeti tarafından, GREVIO  yeliği için önerilmiŐ ve Avrupa Konseyi tarafından bu göreve seçilmiŐti. Feride Acar, GREVIO  yeleri tarafından 2015 yılında oybirliği ile bu Kurul’un baŐkanlıđına seçilmiŐti. BaŐarılı  alıŐmaları sonucunda,12 Ekim 2017’de yapılan seçimler sonunda yine oy birliği ile GREVIO başkanlığı görevine ikinci kez seçilmiŐti.

1994 yılında ODTÜ Kadın  alıŐmaları Anabilim Dalı ve Yüksek Lisans Programı’nın kurulmasına öncülük ederek, 2003 yılına dek Program’ın kurucu baŐkanlıđını yapan Feride Acar, kadın erkek eşitliği ve kadınların insan hakları konularında BirleŐmiŐ Milletler ve Avrupa Birliği gibi kurumlar için uluslararası danıŐman, kurul  yesi ve kurul baŐkanı olarak görev yapmıŐtır. Feride Acar, İstanbul Sözleşmesi’nin yapımı müzakereleri dahil birçok uluslararası ortamda da Türkiye’yi temsil etmiŐtir. 1997-2018 yılları arasında BirleŐmiŐ Milletler Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi’nde (CEDAW Komitesi) raportör, baŐkan yardımcılığı ve başkanlık görevlerinde bulunmuŐtur.

Türkiye’nin imzasını taŐıyan ve kadına karşı Şiddet konusunda küresel mücadele için kritik önem taŐıyan İstanbul Sözleşmesi’nin Avrupa’da ve tüm dünyada görünürlüğünün artırılması, etkili bir biçimde uygulanmasının sağlanması yönünde Türkiye’yi ve SözleŐmeyi etkili olarak temsil etmek açısından **Prof. Dr. Feride Acar en doğru adaydır**. Ayrıca İstanbul Sözleşmesi izleme mekanizması olan GREVIO’nun mevcut üyelerinin devamlılığı yeni bir sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi’nin taraf devletlerce etkin uygulanabilmesini de sağlayacaktır. İstanbul Sözleşmesi’nin denetim usul  hala oluŐum aŐamasında olup, sağlam bir zemine oturtulması açısından Feride Acar gibi baŐtan beri konunun içinde olan ve gerekli bilgi ve tecrübeye sahip, uzmanlığı uluslararası camia tarafından da kabul ve tescil edilmiş olan bir uzmanın bir süre daha bu iÇi yürütmesi oldukça önemlidir. Acar’ın ikinci kez kurula  ye olması ve belki de tekrar baŐkan seçilmesi Avrupa ve dünya kadın hareketinden de geniŐ destek bulacaktır.

GREVIO  yeliği için halen GREVIO baŐkanlıđını sürdüren Prof. Dr. Feride Acar’ın neden tekrar aday gösterilmediğini anlamakta g c l k çekiyoruz. Feride Acar, kadının insan hakları alanındaki çalıŐmalarıyla  ne çıkmıŐ, dünyanın 13 saygın akademisyeni arasında yer almış ve dünyada bu alanda en etkili 100 kadının insan hakları savunucusu arasında gösterilmiŐ biri iken, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin neden kendisini GREVIO adayları arasında bile göstermediğini anlayamıyoruz.

İstanbul Sözleşmesi’ne taraf devletlerin GREVIO’ya önerecekleri adaylara ilişkin 9. kuralında da açıkça tavsiye edildiği gibi,  ye ülkeler mümkün olduğunca çok sayıda (yani 1’den fazla) aday gösterme çabası içinde olmalıdır. Bu tavsiyeye rağmen, tek bir ismin aday gösterilmesini İstanbul Sözleşmesi ve onun izleme kurulu ile iliŐkiler açısından sorunlu buluyoruz.

Kaldı ki, kadınlara karşı şiddetle mücadeleyle yönelik şu anki en önemli mekanizmalardan biri olan GREVİO'nun başkanlığı kendisine emanet edilmiş, uzmanlığı ve yeterliliği Avrupa Konseyi tarafından da tescil edilmiş olan Feride Acar'ı Türkiye'nin bu kurula üye bile göstermemiş olmasını bir skandal olarak görüyoruz.

Bu yanıştan bir an evvel dönülmesini ve 1 Şubat 2019 tarihine dek Feride Acar'ın Türkiye'nin adaylarından biri olarak Avrupa Konseyi'ne bildirilmesini talep ediyoruz.

İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu

1. Adana Kadın Dayanışma Merkezi (AKDAM)
2. Kapatılan Adıyaman Kadın Yaşam Derneği Emekçileri (AKAYDER)
3. Adıyaman Kadın Sorunlarını Araştırma ve Çözüm Derneği (AKSAÇ)
4. Adıyaman Genç Kuşak Girişimci Kadınlar ve İstihdam Derneği
5. Adıyaman Anadolu İş Kadınları Derneği
6. Amargi İzmir
7. Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği
8. Ankara Feminist Kolektif
9. Avrupa Kadın Lobisi – Türkiye Koordinasyonu (AKL – Türkiye)
10. Ayvalık Bağımsız Kadın İnisiyatifi
11. Bağımsız Kadın Derneği-Mersin
12. Bodrum Kadın Dayanışma Derneği
13. Buca Evka –1 Kadın Kültür ve Dayanışma Derneği (BEKEV)
14. Kapatılan Ceren Kadın Derneği Emekçileri
15. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği
16. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD)
17. Çanakkale Kadın El Emegini Değerlendirme Derneği (ELDER)
18. Demir Leblebi Kadın Derneği
19. Edirne Kadın Merkezi Danışma Derneği
20. Edirne Kent Konseyi Kadın Meclisi
21. Engelli Kadın Derneği
22. EŞİTİZ - Eşitlik İzleme Kadın Grubu
23. Eşit Yaşam Derneği
24. Ev Eksenli Çalışan Kadınlar Grubu
25. Ev Kadınları Kültür ve Dayanışma Derneği (EVKAD)
26. Femin & Art Uluslararası Kadın Sanatçılar Derneği (10 Şube)
27. Filmmor Kadın Kooperatifi
28. Foça Barış Kadınları
29. GEN-DER Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Kolektifi
30. Haklı Kadın Platformu
31. İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği
32. İstanbul LGBTT Dayanışma Derneği
33. İzmir Bağımsız Kadın İnisiyatifi
34. İzmir Barosu Kadın Hakları ve Hukuk Araştırmaları Merkezi
35. İzmir Çiğli Evka 2 Kadın Kültür Derneği (ÇEKEV)
36. İzmir Kadın Dayanışma Derneği
37. Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Platformu
38. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu
39. Kadın Çalışmaları Derneği
40. Kadın Eğitim ve İstihdam Derneği

41. Kadın Erkek Birlikte Sosyal Eşitlik Derneği (KEBSED)
42. Kadının İnsan Hakları -Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ)
43. Kadınlara Hukuki Destek Merkezi (KAHDEM)
44. Kadın Dayanışma Vakfı
45. Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV)
46. Kadın Emegi İstihdamı Girişimi (KEİG)
47. Kadın Meclisleri
48. Kadın Partisi
49. Kadın Yazarlar Derneği
50. Karadeniz Kadın Dayanışma Derneği (KarKad-Der)
51. Karya Kadın Derneği
52. Kadın Adayları Destekleme Derneği (KA-DER) (Merkez ve şube temsilcileri)
53. Kadın Adayları Destekleme Derneği Ankara Şubesi (KA-DER Ankara Şubesi)
54. KAZETE – Bağımsız Kadın Gazetesi
55. Kadın Erkek Eşitliği Derneği - KAZETEDER
56. Kadın Merkezi Vakfı (KAMER) (23 Şube)
57. Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği (KaosGL)
58. Kapadokya Kadın Dayanışma Derneği
59. Kırmızı Biber Derneği
60. Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
61. Körfez Bağımsız Kadın Dayanışması
62. Lambdaİstanbul LGBTİ Dayanışma Derneği
63. Mavigöl Kadın Derneği
64. Medya İzleme Grubu (MEDİZ)
65. Mersin LGBT 7 Renk Eğitim ve Araştırma Derneği
66. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
67. Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
68. MorEl Eskişehir LGBT
69. Muğla Emek Benim Kadın Derneği
70. Ordu Kadını Güçlendirme Derneği
71. Pembe Hayat LGBTTT Dayanışma Derneği
72. Petrol-İş Sendikası Kadın Dergisi
73. Kapatılan Selis Kadın Derneği Emekçileri
74. Sınır Tanımayan Kadınlar
75. Siyah Pembe Üçgen İzmir Derneği
76. Sosyal Politikalar Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği (SPoD LGBTİ)
77. Sosyalist Kadın Meclisi (SKM)
78. Sosyal Dayanışma Ağı (SODA)
79. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Derneği
80. Trabzon Kadın Gelişim ve İletişim Derneği
81. Trans Danışma Merkezi (T-DER)
82. Türk Anneler Derneği Trabzon Şubesi
83. Türk Kadınlar Birliği
84. Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD) (24 şube)
85. Türk Tabipler Birliği Kadın Hekimler Kolu
86. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu
87. Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği
88. Uçan Süpürge Vakfı
89. Urfa Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği
90. Yaşam Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi (YAKA-KOOP)
91. Yaşam Kadın Merkezi Derneği
92. Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği
93. Kapatılan Van Kadın Derneği Emekçileri (V"AKAD)

94. Van Saray İlçesi Kadın Çocuk ve Aile İlişkilerini Geliştirme Modernleştirme Koruma ve Güçlendirme Derneği
95. Türkiye Yunanistan Kadınları Barış Girişimi